

МЕТОДИЧНІ ВКАЗІВКИ
до написання курсової роботи
з дисципліни
“Фінансовий аналіз та звітність”
для студентів напряму підготовки
6.030601 “Менеджмент організацій”

Міністерство освіти і науки, молоді та спорту України
Вінницький національний технічний університет

МЕТОДИЧНІ ВКАЗІВКИ
до написання курсової роботи
з дисципліни
“Фінансовий аналіз та звітність”
для студентів напряму підготовки
6.030601 “Менеджмент організацій”

Вінниця
ВНТУ
2011

Рекомендовано до друку Методичною радою Вінницького національного технічного університету Міністерства освіти і науки, молоді та спорту України (протокол № 2 від 21.10.2010 р.)

Рецензенти:

Л. М. Ткачук, кандидат економічних наук, доцент

В. Г. Фурик, кандидат економічних наук, доцент

Методичні вказівки до написання курсової роботи з дисципліни “Фінансовий аналіз та звітність” для студентів напряму підготовки 6.030601 “Менеджмент організацій”/Укладачі: В. В. Зянько, І. Ю. Спіфанова, - Вінниця: ВНТУ, 2011. – 34 с.

В методичних вказівках розглянуто вимоги до курсової роботи з дисципліни „Фінансовий аналіз та звітність” для студентів денної та заочної форм навчання, зокрема, зміст, структуру курсової роботи, оформлення, базову тематику, а також рекомендовану літературу.

Призначений для студентів економічних спеціальностей денної та заочної форм навчання.

ЗМІСТ

1 Загальні положення щодо написання курсової роботи.....	4
2 Вибір теми курсової роботи.....	5
3 Структура курсової роботи.....	5
4 Оформлення курсової роботи.....	15
5 Базова тематика курсових робіт.....	20
6 Оцінка якості виконання та захисту курсової роботи.....	22
7 Рекомендована література з дисципліни “Фінансовий аналіз та звітність”.....	24
8 Додаток А.....	27
9 Додаток Б	28
10 Додаток В.....	29
11 Додаток Г.....	30
12 Додаток Д	31

1 ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ ЩОДО НАПИСАННЯ КУРСОВОЇ РОБОТИ

Навчальна дисципліна “Фінансовий аналіз та звітність” формує систему теоретичних знань з основ та методології проведення фінансового аналізу підприємств у студентів спеціальності “Менеджмент організацій”.

Дана навчальна дисципліна є невід’ємною складовою багатьох дисциплін. Зокрема вона тісно пов’язана з бухгалтерським обліком та аудитом, а також є однією з важливих складових науково обґрунтованого планування, регулювання та управління.

В процесі вивчення дисципліни “Фінансовий аналіз та звітність” студенти повинні на підставі дослідження фінансової звітності, яка є інформаційною базою фінансового аналізу, вміти формувати кваліфіковані судження та приймати відповідні рішення, спрямовані на виявлення резервів підвищення ефективності функціонування та поліпшення фінансового стану підприємства.

Програмою передбачено дослідження студентами за допомогою різних методів фінансового аналізу фінансової звітності реально існуючих суб’єктів господарювання та здійснення на підставі цього:

- загального оцінювання фінансового стану підприємства;
- аналізу фінансових результатів діяльності підприємства;
- аналізу ділової активності та ефективності функціонування підприємства;
- аналізу ліквідності та платоспроможності;
- оцінювання фінансової стійкості в сучасних умовах господарювання тощо.

Написання курсової роботи з дисципліни “Фінансовий аналіз та звітність” є узагальненням отриманих студентами у процесі навчання знань щодо оцінювання фінансового стану господарюючих суб’єктів в ринковому середовищі. У процесі її написання студент показує рівень набутих знань, тобто уміння працювати з формами фінансової звітності підприємств та літературними джерелами, а також логічно порівнювати отриману в результаті оцінювання фінансового стану підприємства інформацію та формулювати відповідні висновки із результатів дослідження.

Курсова робота виконується студентом самостійно на прикладі реально існуючого підприємства та на підставі його фінансової звітності.

Курсова робота з навчальної дисципліни “Фінансовий аналіз та звітність” виконується відповідно до вимог чинного ДСТУ 3.008-95 та “Методичних вказівок до оформлення курсових проектів (робіт) у Вінницькому національному технічному університеті”.

Курсова робота здається на кафедрі за два тижні до її захисту.

У разі, якщо робота виконана не належним чином, тобто існують зауваження щодо її змісту або оформлення, вона повертається на доопрацювання.

Захист курсових робіт відбувається перед комісією у складі 2-3 викладачів кафедри за участю керівника курсової роботи.

2 ВИБІР ТЕМИ КУРСОВОЇ РОБОТИ

Тематика курсових робіт пропонується керівником і оновлюється кожного навчального року, проте студенти можуть запропонувати власні теми курсових робіт, дослідження яких для них є цікавим. Але за даних умов запропонована тема має відповідати навчальній дисципліні, тобто безпосередньо стосуватись фінансового аналізу.

Тему курсової роботи студенти обирають самостійно із запропонованого переліку тем, але не пізніше, як протягом одного місяця з початку семестру. У випадку, якщо студентом не вибрано протягом зазначеного періоду теми роботи, тема обирається керівником.

Не допускається написання курсової роботи в одній групі за однією темою декількома студентами.

У випадку наявності двох ідентичних курсових робіт обидві роботи повертаються студентам і пропонуються нові теми.

Уточнення чи зміна теми курсової роботи допускається лише з дозволу керівника і при достатньо аргументованих студентом причинах внесення змін.

3 СТРУКТУРА КУРСОВОЇ РОБОТИ

Структура написання курсової роботи з дисципліни “Фінансовий аналіз та звітність” має такий вигляд:

- титульний лист (додаток А);
- бланк завдання (додаток Б);
- анотація (додаток В);
- зміст (додаток Д);
- перелік скорочень (за необхідності);
- вступ;
- теоретична частина;
- аналітична частина;
- прикладна частина;
- висновки;
- список використаної літератури;
- додатки.

В анотації дається коротка характеристика основного змісту курсової роботи та одержаних результатів дослідження. При цьому використовуються переважно прості синтаксичні конструкції, характерні стилю ділових документів, та стандартизована термінологія.

Анотація завершується наведенням ключових слів. Ключові слова подаються у називному відмінку, друкуються в рядок, через кому, їх загальна кількість повинна бути не більша семи слів.

Анотація пишеться українською мовою. Обсяг анотації – до $\frac{3}{4}$ сторінки.

Вступ розкриває сутність і стан проблеми (задачі) курсової роботи та її значущість, підстави та вихідні дані для розробки теми, обґрунтування необхідності проведення дослідження.

У *вступі* наводиться:

- *обґрунтування актуальності обраної теми* – обґрунтовується необхідність проведення аналізу за темою дослідження для господарської діяльності вітчизняних підприємств;

- *ступінь розробленості (розкриття) теми курсової роботи в економічній літературі* – здійснюється критичний аналіз та порівняння відомих розв'язань проблеми курсової роботи в економічній літературі та на законодавчому рівні;

- *мета курсової роботи*;

- *завдання* за розділами курсової роботи, які необхідно вирішити для досягнення поставленої мети, враховуючи поставлені викладачем у Бланку завдання задачі;

- *об'єкт дослідження* – діяльність суб'єкта господарської діяльності, включаючи суб'єкти малого підприємництва, **за винятком бюджетних підприємств та комерційних банків**;

- *методи дослідження* - перелік використаних методів фінансового аналізу, використаних для досягнення поставленої в роботі мети. Перераховувати використані методи доцільно не відірвано від змісту роботи, а коротко та змістовно, визначаючи, що саме досліджувалось тим чи іншим методом. Це дасть змогу пересвідчитися в логічності та прийнятності вибору саме цих методів.

Обсяг вступу має складати 1-2 сторінки.

У теоретичній частині (перший розділ) аналізується сучасний стан питання, проводиться обґрунтування теми. З цією метою розглядаються методологічні підходи щодо оцінювання досліджуваної теми.

Даний розділ повинен складатися з двох підрозділів.

В *першому підрозділі* першого розділу проводиться дослідження методологічних та теоретичних основ згідно з обраною темою. В цьому пункті доцільно визначити основні поняття, розглянути складові досліджуваного явища, окремі класифікаційні ознаки, місце

досліджуваного явища в діяльності підприємства та його вплив на ефективність роботи.

Приклад

Якщо темою курсової роботи виступає „Оцінка ліквідності суб'єкта господарювання”, даний підрозділ схематично можна відобразити в такому вигляді:

- означення поняття „ліквідність”,
- причини, які зумовлюють розгляд даної теми (дослідження ліквідності зумовлене тим, що ...);
- відмінність понять „ліквідність” та "платоспроможність”;
- складові поняття "ліквідність" (ліквідність активів, ліквідність балансу, ліквідність підприємства), їх спільні та відмінні риси;
- ознаки ліквідності за звітністю; ознаки погіршення ліквідності.

! В кінці кожного підрозділу має бути короткий висновок, який резюмує проведену в підрозділі роботу

Другий підрозділ першого розділу курсової роботи повинен висвітлювати такі положення:

- зазначення ступеня розробленості питання теми у фінансовому аналізі;
- характеристика підходів окремих авторів щодо методики здійснення аналізу за обраною темою;
- викладення сутності переваг та недоліків розглянутих методик;
- наведення послідовності методики проведення фінансового аналізу за темою.

Розглядаючи ступінь розробленості теми курсової роботи в фінансовому аналізі, в першу чергу необхідно зазначити ступінь розробленості даної теми у вітчизняній та зарубіжній економічній літературі, а також відзначити внесок вчених у дослідження обраної теми.

Особливу увагу доцільно звернути на вітчизняні нормативні документи, які регулюють питання теми курсової роботи, обґрунтувати необхідність дослідження у курсовій роботі саме цих питань.

Розглянувши ступінь розробленості теми курсової роботи в цілому, необхідно зупинитись на підходах окремих авторів із посиланням на використані джерела.

Приклад

На сьогодні основні методики аналізу ступеня ліквідності суб'єкта господарювання розроблені в наукових публікаціях вчених-економістів ...

У західній практиці методика аналізу ліквідності та платоспроможності розглядається такими вченими, як ... і зводиться до ... .

В Україні економісти приділяють велику увагу таким питанням, як ...

Основним джерелом отримання інформації для проведення аналізу ліквідності є форма № 1 «Баланс» ... .

Крім того, в даному підрозділі, за наявності, наводяться розрахункові формули за темою курсової роботи, запропоновані різними авторами.

Приклад

Зятковський І. В. [1], Бандурка О. М. [2], Покропивний С. Ф. [3] пропонують здійснювати аналіз ліквідності підприємства шляхом розрахунку таких показників (коефіцієнта): коефіцієнт покриття, коефіцієнт швидкої ліквідності, коефіцієнт абсолютної ліквідності, чистий обіговий капітал...

Аналіз ліквідності за вищенаведеними коефіцієнтами ліквідності є недосконалим, оскільки значення показників порівнюється з теоретично достатніми величинами, які є здебільшого суб'єктивними. Для запобігання цьому Іващенко В. І. та Болух М. А. [4] пропонують здійснювати розрахунок ліквідності за допомогою таких показників як термінова ліквідність (першого рівня), ліквідність другого рівня і ліквідність третього рівня.....

Порівняння підходів різних авторів до аналізу теми курсової роботи дає можливість виявити переваги та недоліки кожної з методик.

! Обов'язковим в даному розділі є посилання на використані джерела, зазначені у списку використаної літератури

Узагальнюючи розглянуті методики студентом має бути розроблена послідовність проведення аналізу за темою роботи для досліджуваного підприємства, яка може бути синтезом кількох методик або обрання методики певного автора. При цьому, в кінці підрозділу, зазначається обрана послідовність проведення аналізу досліджуваного підприємства із зазначенням розрахункових формул.

Приклад

На основі розглянутих методик сформовано методику аналізу ліквідності ВАТ (ЗАТ, ПП, ТОВ) „Поділля”:

1. Розрахуємо коефіцієнт покриття, який характеризує достатність оборотних коштів підприємства для погашення своїх боргів за формулою:

$$K_{\text{п}} = \frac{\text{ОА}}{\text{ПЗ}}, \quad (1.1)$$

2. Визначимо коефіцієнт швидкої ліквідності за формулою: (...).

Загальний обсяг розділу повинен становити 8-14 сторінок.

При цьому основну частку в загальному обсязі має складати другий підрозділ.

! В кінці кожного розділу має бути короткий висновок, який резюмує проведену в розділі роботу

Другий розділ курсової роботи – аналітична частина – передбачає здійснення аналізу за темою курсової роботи на прикладі реального підприємства. Пропонується така послідовність написання розділу:

В першому підрозділі другого розділу здійснюється характеристика об'єкта дослідження:

- назва,
- коротка історія створення,
- місце та дата реєстрації,
- мета діяльності,
- характеристика продукції та послуг,
- ємність ринку, на якому функціонує підприємство.

! Даний підрозділ не повинен бути дублюванням Статуту підприємства!

В другому підрозділі другого розділу курсової роботи проводиться аналіз основних показників фінансової діяльності підприємства.

В підрозділі здійснюється аналіз динаміки зміни основних показників діяльності суб'єкта господарювання за останні 2 роки.

! Бажано розглянути показники, які характеризують результати роботи об'єкта дослідження в цілому і які опосередковано пов'язані із темою курсової роботи і при цьому обов'язково не збігаються із показниками підрозділу 2.3

Необхідно здійснити аналіз абсолютних та відносних показників, таких як:

- ✓ чистий дохід (виручка) від реалізації продукції, товарів, робіт, послуг;
- ✓ собівартість реалізованої продукції;
- ✓ валовий прибуток;
- ✓ фінансовий результат від операційної діяльності;
- ✓ фінансовий результат від звичайної діяльності;
- ✓ чистий прибуток (збиток);
- ✓ валюта балансу;
- ✓ середня величина необоротних активів;
- ✓ середня величина оборотних активів;
- ✓ середня величина власного капіталу;
- ✓ середня величина залученого капіталу;
- ✓ коефіцієнти ліквідності;
- ✓ коефіцієнти рентабельності;
- ✓ коефіцієнт концентрації власного капіталу;
- ✓ коефіцієнт концентрації залученого капіталу;
- ✓ коефіцієнт фінансового ризику;
- ✓ коефіцієнт маневреності власного капіталу;
- ✓ коефіцієнт покриття активів чистим оборотним капіталом;
- ✓ коефіцієнт оборотності активів;
- ✓ коефіцієнт оборотності власного капіталу;
- ✓ коефіцієнт оборотності запасів;
- ✓ коефіцієнти оборотності дебіторської та кредиторської заборгованості та інші.

Зазначені показники розраховуються на основі формул, наведених в додатку Д.

Зважаючи на те, що аналіз діяльності підприємства проводиться за два роки, дані, які беруться із форми № 1 „Баланс”, беруться як середньорічні. Розрахунок абсолютних показників діяльності підприємства (що беруться безпосередньо із звітності) не наводиться. Вони відображаються у таблиці, в якій визначається також динаміка їх зміни.

Розрахунок відносних показників здійснюється із зазначенням формул.

Усі розрахунки, проведені в даному розділі, доцільно звести в таблицю, в якій відображається значення показників за аналізований період та динаміка їх зміни.

Приклад

Аналізуючи фінансовий стан підприємства, важливо оцінити його майновий стан, для чого використовуємо такі показники як:

- коефіцієнт зносу основних засобів, який розраховується за формулою:

$$K_3 = \frac{З}{B_{п}}, \quad (2.1)$$

де З – величина зносу основних засобів;

$B_{п}$ – первісна вартість основних засобів.

$$2010 \text{ р.: } K_3 = \frac{440,6}{913,6} = 0,48223;$$

$$2011 \text{ р.: } K_3 = \frac{456,4}{875,1} = 0,521.$$

...

Аналіз фінансового стану підприємства доцільно також здійснити за показниками рентабельності, яка характеризує рівень прибутковості та ефективності формування прибутку підприємства, та оцінюється за такими показниками:

- рентабельність активів, яка характеризує величину одержаного прибутку в розрахунку на одну гривню активів підприємства, що постійно знаходяться на його балансі, та визначається за формулою (.) :

Додатково в таблиці наводяться абсолютні показники, які характеризують фінансовий стан підприємства та отримуються безпосередньо із форм фінансової звітності № 1 "Баланс" та № 2 "Звіт про фінансові результати":

- загальна вартість майна підприємства;
- середньорічна вартість власного та залученого капіталів;
- середньорічна вартість необоротних та оборотних активів;
- чистий дохід,
- фінансовий результат від операційної діяльності;
- чистий прибуток тощо.

Розрахунок динаміки зміни показників не наводиться.

Приклад оформлення таблиці

Таблиця __ - Динаміка зміни показників, які характеризують фінансовий стан ВАТ „Поділля”

Показник	Значення		Відхилення значень звітнього року порівняно із попереднім	
	Попередній рік	Звітний рік	Абсолютне	Темп приросту, %
Загальна вартість майна підприємства, тис. грн.				
Необоротні активи, тис. грн.				
Оборотні активи, тис. грн.				
Власний капітал, тис. грн.				
Залучений капітал, тис. грн.				
Чистий дохід, тис. грн.				
.....				
Коефіцієнт покриття				
.....				

На підставі узагальнених в таблиці розрахунків робляться висновки про фінансовий стан підприємства в розрізі окремих груп розрахованих показників. При цьому варто звернути увагу на динаміку зміни показників, тобто визначити покращуються чи погіршуються вони. Отримані розрахункові значення необхідно порівняти із нормативними і визначити чи відповідає певний показник встановленим значенням.

Приклад

Як видно із даних, наведених у таблиці (.), загальна вартість майна в аналізованому періоді мала тенденцію до ... На зростання майна підприємства вплинуло збільшення ... капіталу, зумовлене ...

Отримані кошти було вкладено у приріст оборотних та необоротних активів. Зокрема, величина необоротних активів становила ..., тобто на ...% більше порівняно із попереднім періодом. ...

Якщо аналізувати фінансові результати діяльності підприємства, то тут можна помітити тенденцію до їх покращення (погіршення)...

Згідно із проведеними розрахунками аналізоване підприємство є (не)ліквідним з точки зору покриття поточних зобов'язань різними складовими оборотних активів. Загальний коефіцієнт ліквідності або ж коефіцієнт покриття для нормального функціонування підприємства має бути більшим за одиницю.

На аналізованому підприємстві його значення становило ... , тобто ...

Закінчується підрозділ загальним висновком про фінансовий стан підприємства, в якому зазначаються показники фінансового стану, які потребують покращення.

В *третьому підрозділі* другого розділу курсової роботи проводиться спеціальний аналіз показників згідно з темою роботи.

Аналіз здійснюється відповідно до методики, наведеної у другому підрозділі першого розділу.

В підрозділі проводиться розрахунок показників, які безпосередньо стосуються теми курсової роботи.

Приклад

Проведемо аналіз ліквідності ВАТ „Поділля”. З цією метою за формулою (..) визначимо коефіцієнт покриття:

$$\text{Кінець 2010 р. : } K_{\text{п}} = \frac{4037,2}{4447,6} = 0,91;$$

$$\text{Кінець 2011 р. : } K_{\text{п}} = \frac{37413,8}{37700,4} = 0,99.$$

За формулою (..) визначимо коефіцієнт швидкої ліквідності:

.....

Розраховані показники доцільно звести до таблиці, в якій визначити динаміку їх зміни, після чого провести аналіз отриманих значень.

! Розрахунок показників проводиться із посиланням на формули із другого підрозділу першого розділу і не повинен містити ніяких інших формул

В даному розділі здійснюється також факторний аналіз зміни основного показника та досліджується вплив окремих факторів на його значення й динаміку з метою визначення основних шляхів покращення економічного стану підприємства.

Завершується даний підрозділ загальним висновком щодо проведеного аналізу за темою курсової роботи з виявленням показників, які потребують покращення.

Загальний обсяг аналітичної частини становить 15-18 сторінок.

Прикладна частина - третій розділ - містить пропозиції та рекомендації щодо покращення діяльності об'єкта дослідження.

На основі результатів проведеного аналізу пропонуються заходи усунення недоліків фінансово-господарської діяльності об'єкта дослідження, які були виявлені в другому розділі курсової роботи.

Бажано, щоб розроблені пропозиції та рекомендації супроводжувались фінансовими розрахунками очікуваного економічного і соціального ефекту від їх впровадження.

Обсяг третього розділу 5-8 сторінок.

У висновках формулюються теоретичні та практичні результати виконаної роботи відповідно до стану виконання мети та вирішення поставлених у вступі завдань. Зокрема, зазначаються виявлені в процесі здійснення аналізу тенденції розвитку фінансової діяльності підприємства та на підставі цього наводяться рекомендації щодо усунення виявлених недоліків.

Обсяг висновків 1-2 сторінки.

Список використаних літературних джерел повинен містити не менше 15–20 найменувань, на які зроблені посилання в роботі. Джерела розміщуються у порядку появи посилань на них у тексті з обов'язковим зазначенням всіх необхідних реквізитів.

В додатках подаються схеми, рисунки, графіки, таблиці та інші ілюстрації.

Додатки повинні підтверджувати окремі положення, висновки та пропозиції автора курсової роботи.

Допоміжний та ілюстративний матеріал, внесений у додатки, має безпосередньо стосуватися теми дослідження, але при включенні його в основний зміст роботи ускладнює сприйняття тексту. Таблиці, графіки та схеми повинні мати назву і бути пронумеровані, а в основному тексті курсової роботи обов'язково робляться посилання на матеріал, що міститься в додатках, і пояснення змісту кожної таблиці, рисунка, схеми тощо.

Форми звітності, на основі яких був проведений аналіз, підшиваються до курсової роботи як додаток. Кількість форм звітності залежить від теми курсової роботи, але обов'язковими є: форма № 1 "Баланс", форма № 2 "Звіт про фінансові результати", форма № 3 "Звіт про рух грошових коштів", форма № 4 "Звіт про власний капітал", форма № 5 "Примітки до річної фінансової звітності".

4 ОФОРМЛЕННЯ КУРСОВОЇ РОБОТИ

Закінчена курсова робота повинна містити всі основні структурні елементи, починаючи з титульного листа і закінчуючи додатками.

Загальні вимоги до оформлення курсової роботи:

- обсяг курсової роботи (без додатків) повинен складати **35-45 аркушів**;
- роботу виконують за допомогою комп'ютерної техніки;
- текст друкується шрифтом № 14 на одній стороні стандартного аркуша формату А4 (210×420 мм) через інтервал 1,5;
- при написанні дотримуються таких розмірів полів: зліва – не менше 20 мм, з правого боку – не менше 10 мм, знизу – не менше 20 мм, зверху – не менше 15 мм;
- анотація, зміст, вступ, кожен розділ, висновки, перелік використаних літературних джерел і додатки починаються з нової сторінки;
- Заголовки структурних частин дипломної роботи “АНОТАЦІЯ”, “ЗМІСТ”, “ВСТУП”, “РОЗДІЛ”, “ВИСНОВКИ”, “СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ”, “ДОДАТКИ” друкуються великими літерами симетрично до тексту;
- сторінки роботи нумеруються у верхньому правому куті арабськими цифрами, дотримуючись наскрізної нумерації впродовж усього тексту роботи, включаючи й додатки. Нумерацію сторінок, розділів, підрозділів, пунктів, підпунктів, рисунків, таблиць, формул подають арабськими цифрами без знака №;
- першою сторінкою курсової роботи є титульний аркуш, який включають до загальної нумерації сторінок курсової роботи. На титульному аркуші, бланку завдання, анотації та змістові номер сторінки не ставлять, проте включають до загальної нумерації. На наступних сторінках номер проставляють у правому верхньому куті сторінки без крапки в кінці;
- при виконанні курсової роботи необхідно дотримуватись рівномірної щільності, контрастності й чіткості зображення. Всі лінії, літери, цифри і знаки повинні бути чіткими та однаково чорними впродовж усієї роботи;
- особливу увагу треба звернути на правильність оформлення у роботі посилань на джерела, графічного матеріалу, діаграм, таблиць, схем тощо. Курсову роботу слід ретельно перевірити та відредагувати.

З метою максимального наближення оформлення тесту курсової роботи до вимог ДСТУ 3008-95 основні структурні елементи виконуються таким чином:

Титульний лист виконується на аркуші формату А4 за встановленим

зразком (додаток А).

Бланк завдання видається студенту керівником курсової роботи та заповнюється згідно зі встановленим зразком (додаток Б).

Анотація пишеться українською мовою і розміщується одразу за бланком завдання.

Зміст розміщується після анотації. Він включає в себе найменування усіх основних структурних елементів курсової роботи, розділів і підрозділів із зазначенням сторінок у тій послідовності, в якій вони розташовані.

Слово «ЗМІСТ» записують у вигляді заголовка симетрично до тексту. Над колонкою номерів сторінок скорочене слово «с.» не пишеться.

При оформленні *текстової частини* курсової роботи заголовки розділів пишуться великими літерами посередині тексту. Крапка в кінці заголовка не ставиться. Переноси частини слів в заголовку не допускаються, на інший рядок слово переноситься повністю. Якщо заголовок складається з двох речень, то вони розділяються крапкою.

Заголовки підрозділів пишуться, окрім першої, малими літерами і розміщуються симетрично до тексту.

Розділи, підрозділи, пункти та підпункти нумеруються арабськими цифрами в межах всієї роботи.

Такі структурні частини курсової роботи, як зміст, перелік умовних позначень, вступ, висновки, список використаних джерел не мають порядкового номера. Всі аркуші, на яких розміщені згадані структурні частини курсової роботи, нумерують звичайно. Не нумерують лише їх, заголовки, тобто не можна друкувати: “І. ВСТУП” або “Розділ 6. ВИСНОВКИ”.

Номер розділу ставлять перед назвою не зазначаючи слова РОЗДІЛ.

Підрозділи нумерують у межах кожного розділу. Номер підрозділу складається з номера розділу і порядкового номера підрозділу, між якими ставлять крапку. В кінці номера підрозділу крапка не ставиться наприклад: “2.3” (третій підрозділ другого розділу). Потім у тому ж рядку розміщується заголовок підрозділу.

Оформлення формул. Всі формули, що входять до курсової роботи, оформлюють за допомогою редактора формул. Формули нумерують в межах розділу. Номер формули складається з номера розділу та порядкового номера формули, розділених крапкою. Формулу відцентрують, а номер формули розташовують з правого боку на рівні формули в круглих дужках. Посилання в тексті на номер формули дають в дужках.

Наприклад: за формулою (1.1) розрахуємо коефіцієнт покриття...

Пояснення символів та числових коефіцієнтів наводяться під формулою. Пояснення кожного символу подається з нового рядка в тій послідовності, в якій символи наведено в формулі. Перший рядок пояснення починається з слова «де» без двокрапки після нього.

Приклад

$$\text{ЧП} = \text{ВК} \times \text{Коб}_{\text{ОА}} \times \text{М}_k \times \text{Р}_{\text{чиста}}, \quad (1.1)$$

де ВК – середньорічні залишки власного капіталу,
Коб_{ОА} – оборотність активів, за якою оцінюється рівень ефективності використання активів підприємства,
М_к – мультиплікатор власного капіталу,
Р_{чиста} – чиста рентабельність фінансово-господарської діяльності підприємства.

Формули, що записані одна за одною та не розділені текстом, розділяються комою. Рівняння і формули необхідно виділяти з тексту в окремий рядок. Вище та нижче кожної формули або рівняння необхідно залишати не менше одного вільного рядка. Формули та рівняння в роботі необхідно нумерувати в межах розділу.

Оформлення таблиць Цифровий матеріал, як правило, оформлюють у вигляді таблиць відповідно до рисунка 1.

Таблиця _____ - _____
номер назва таблиці

Рисунок 1- Приклад оформлення таблиці

Горизонтальні та вертикальні лінії, які розмежовують рядки таблиці, а також лінії зліва, справа і знизу, що обмежують таблицю, можна не проводити, якщо їх відсутність не ускладнює користування таблицею.

Таблиці нумерують послідовно (за винятком таблиць, поданих у додатках) в межах розділу. Таблиці слід нумерувати арабськими цифрами

порядкового розділу, за винятком таблиць, що наводяться у додатках. Номер таблиці складається з номера розділу і порядкового номера таблиці, відокремлених крапкою. Наприклад, таблиця 2.1 – перша таблиця другого розділу. При переносі частини таблиці на інший аркуш (сторінку) слово “Таблиця” і номер її зазначають один раз над першою частиною таблиці, над іншими частинами пишуть слова “Продовження таблиці” і подають номер таблиці, наприклад, “Продовження таблиці 1.2”.

Таблиця повинна мати заголовок, який друкують малими літерами (крім першої великої). Крапка в кінці заголовка не ставиться. Назва має бути стислою і відображати зміст таблиці.

Якщо у роботі одна таблиця, її нумерують за такими ж вимогами.

Таблицю слід розташовувати безпосередньо після тексту, у якому вона згадується вперше, або на наступній сторінці. На всі таблиці мають бути посилення в тексті роботи.

<p>! Обов’язково необхідно зазначати одиниці вимірювання показників, відображених в таблиці.</p>

Якщо рядки або графи таблиці виходять за межі формату сторінки, таблицю поділяють на частини, розміщуючи одну частину під одною, або поруч, або переносячи частину таблиці на наступну сторінку.

Заголовки граф таблиці починають з великої літери, а підзаголовки – з малої, якщо вони складають одне речення із заголовком. Підзаголовки, що мають самостійне значення, пишуть з великої літери. В кінці заголовків і підзаголовків таблиць крапки не ставлять. Заголовки і підзаголовки граф указують в однині.

Оформлення рисунків Ілюстрації (креслення, схеми, графіки) необхідно подавати в курсовій роботі безпосередньо після тексту, де вони згадані вперше, або на наступній сторінці.

Ілюстрації, які розміщені на окремих сторінках курсової роботи, включають до загальної нумерації сторінок.

Ілюстрації позначають словом «Рисунок» і нумерують послідовно в межах розділу, за винятком ілюстрацій, поданих у додатках.

Номер ілюстрації повинен складатися з номера розділу і порядкового номера ілюстрації, між якими ставиться крапка. Наприклад: Рисунок 1.2 (другий рисунок першого розділу). Номер ілюстрації, її назва і пояснювальні підписи розміщують послідовно під ілюстрацією. Якщо в курсовій роботі подано одну ілюстрацію, то її нумерують за загальними правилами.

Приклад

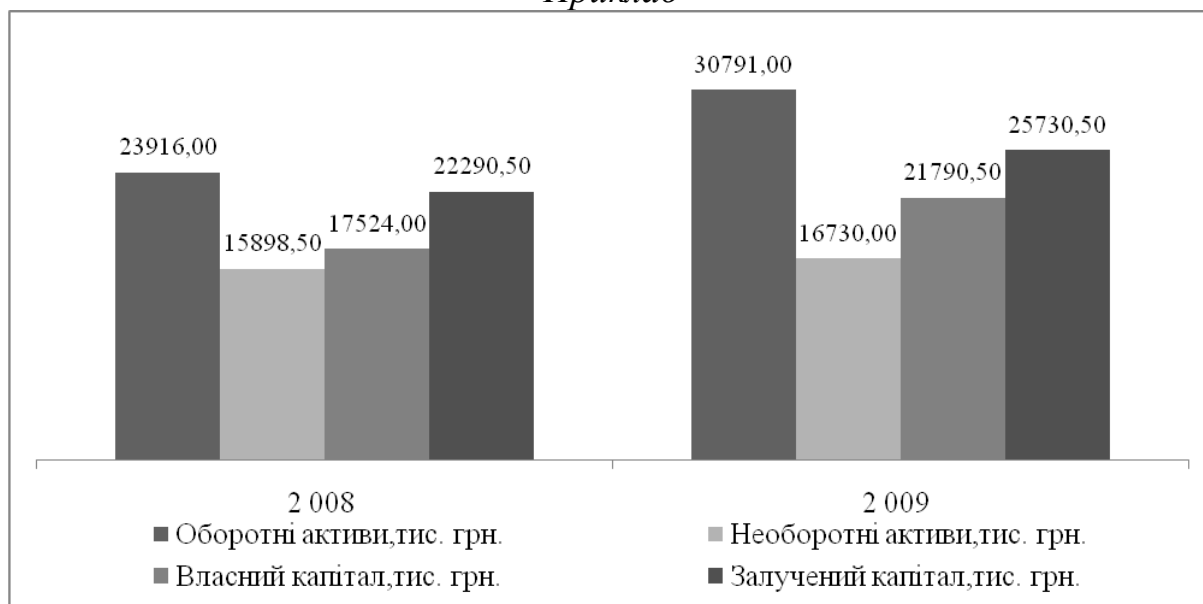

Рисунок 2.1 – Динаміка майнового стану ЗАТ «Поділля»

Літературні джерела **розміщуються за порядком їх появи в тексті.**

Посилання на літературні джерела наводиться в квадратних дужках наприклад, «... [14, С. 125] ...», де 14 – номер джерела в переліку використаної літератури, а 125 – сторінка цього джерела, на яку зроблене посилання.

Додатки оформлюють як продовження курсової роботи на наступних її сторінках, розташовуючи у порядку появи посилань у тексті курсової роботи. Оформлюючи додатки на окремому аркуші друкують великими літерами слово “ДОДАТКИ”, після чого на наступних аркушах розміщують необхідні додатки.

Кожен додаток повинен починатися з нової сторінки. Додаток повинен мати заголовок, надрукований угорі малими літерами з першої великої симетрично стосовно тексту сторінки.

Посередині рядка над заголовком малими літерами з першої великої друкується слово “Додаток __” і велика літера, що позначає додаток.

Додатки позначають великими літерами української абетки, починаючи з А, за винятком букв Г, Є, З, І, Ї, Й, О, Ч, Ь.

В тексті курсової роботи обов'язково повинні бути посилання на додатки.

5 БАЗОВА ТЕМАТИКА КУРСОВИХ РОБІТ

1. Аналіз вартості капіталу підприємства (на прикладі ...)
2. Аналіз інвестиційного потенціалу підприємства (на прикладі ...)
3. Аналіз витратних показників рентабельності промислового підприємства(на прикладі ...)
4. Аналіз власного капіталу підприємства (на прикладі ...)
5. Фінансовий аналіз вексельних операцій підприємства (на прикладі ...)
6. Аналіз дебіторської заборгованості підприємств (на прикладі ...)
7. Аналіз джерел фінансового забезпечення поточної діяльності підприємства (на прикладі ...)
8. Аналіз доходів і витрат інвестиційної діяльності (на прикладі ...)
9. Аналіз доходів і витрат фінансової діяльності (на прикладі ...)
10. Аналіз доходів та витрат операційної діяльності (на прикладі ...)
11. Аналіз ефективності амортизаційної політики на підприємстві (на прикладі ...)
12. Аналіз забезпеченості і використання фінансових ресурсів на підприємстві (на прикладі ...)
13. Аналіз рівня кредитоспроможності та інвестиційної привабливості підприємства (на прикладі ...)
14. Аналіз Звіту про власний капітал (на прикладі ...)
15. Аналіз Звіту про фінансові результати (на прикладі ...)
16. Аналіз Звіту про рух грошових коштів (на прикладі ...)
17. Аналіз інвестиційної політики підприємства (на прикладі ...)
18. Фінансовий аналіз діяльності орендних підприємств (на прикладі ...)
19. Аналіз розрахунково-кредитних операцій малого підприємства та його виробничо-господарської діяльності (на прикладі ...)
20. Аналіз напрямків фінансового оздоровлення підприємства (на прикладі ...)
21. Аналіз нематеріальних активів підприємства (на прикладі ...)
22. Аналіз операційного левериджу підприємства (на прикладі ...)
23. Аналіз прибутку від звичайної діяльності (на прикладі ...)
24. Аналіз прибутку від операційної діяльності (на прикладі ...)
25. Аналіз резервів підвищення прибутку та рентабельності продукції промислового підприємства (на прикладі ...)
26. Аналіз резервів реалізації продукції промислового підприємства (на прикладі ...)
27. Аналіз ефективності дивідендної політики підприємства (на прикладі ...)
28. Аналіз ресурсних показників рентабельності промислового підприємства (на прикладі ...)
29. Аналіз рівня фінансового ризику підприємства (на прикладі ...)

30. Аналіз рівня кредитоспроможності підприємства (на прикладі ...)
31. Аналіз рівня беззбитковості підприємства (на прикладі ...)
32. Аналіз складу, структури, динаміки основних засобів і їх вплив на темпи росту обсягу виробництва підприємства (на прикладі ...)
33. Аналіз стану антикризового управління на підприємстві (на прикладі ...)
34. Аналіз залученого капіталу підприємства (на прикладі ...)
35. Аналіз стану короткострокового кредитування підприємств (на прикладі ...)
36. Аналіз стану основних засобів підприємства (на прикладі ...)
37. Аналіз інноваційної діяльності підприємства (на прикладі ...)
38. Аналіз фінансових результатів діяльності промислового підприємства (на прикладі ...)
39. Аналіз рівня фінансової стійкості промислового підприємства (на прикладі ...)
40. Аналіз фінансових ресурсів підприємства та методи їх залучення (на прикладі ...)
41. Аналіз рівня фінансової кризи на підприємстві (на прикладі ...)
42. Аналіз фінансового стану акціонерного товариства (на прикладі ...)
43. Аналіз фінансового стану як передумова ефективного управління підприємством (на прикладі ...)
44. Аналіз платоспроможності підприємства (на прикладі ...)
45. Аналіз напрямків фінансової стабілізації підприємства при загрозі банкрутства (на прикладі ...)
46. Аналіз ризиків інвестиційних проєктів (на прикладі ...)
47. Аналіз формування фінансових результатів (на прикладі ...)
48. Діагностика можливості фінансового оздоровлення підприємства (на прикладі ...)
49. Дослідження вхідних та грошових потоків від інвестиційної діяльності (на прикладі ...)
50. Дослідження грошових потоків від операційної діяльності (на прикладі ...)
51. Загальна оцінка фінансового стану підприємств за даними фінансової звітності (на прикладі ...)
52. Залучені джерела у фінансування підприємства (на прикладі ...)
53. Аналіз непрямого оподаткування підприємства і його впливу на фінансовий стан підприємства (на прикладі ...)
54. Інформаційна система аналізу фінансової звітності підприємства (на прикладі ...)
55. Комплексна оцінка фінансового стану підприємства (на прикладі ...)
56. Комплексне рейтингове оцінювання фінансового стану підприємства (на прикладі ...)
57. Методи фінансової оцінки ймовірності банкрутства підприємства (на прикладі ...)

58. Аналіз ефективності використання залученого капіталу підприємства (на прикладі ...)
59. Оптимізація джерел формування капіталу промислового підприємства (на прикладі ...)
60. Оптимізація розміру поточних витрат підприємства (на прикладі ...)
61. Особливості аналізу діяльності малих підприємств (на прикладі ...)
62. Оцінка активу балансу підприємства (на прикладі ...)
63. Аналіз ймовірності банкрутства підприємства (на прикладі ...)
64. Оцінка можливості стійкого розвитку підприємства (на прикладі ...)
65. Оцінка пасиву балансу підприємства (на прикладі ...)
66. Оцінка потреби підприємства в капіталі (на прикладі ...)
67. Оцінка рівня ділової активності підприємств в сучасних умовах господарювання (на прикладі ...)
68. Аналіз грошових потоків (на прикладі ...)
69. Оцінка фінансового стану суб'єкта малого підприємництва (на прикладі ...)
70. Оцінювання ліквідності активів підприємства (на прикладі ...)
71. Оцінювання Балансу підприємства (на прикладі ...)

6. ОЦІНКА ЯКОСТІ ВИКОНАННЯ ТА ЗАХИСТУ КУРСОВОЇ РОБОТИ

Захист курсової роботи проводиться в присутності не менше як двох викладачів кафедри під час заліково-екзаменаційної сесії.

Остаточний варіант оформленої курсової роботи, підписаний автором, науковим керівником і завідувачем кафедри подається на кафедру за два тижні до початку заліково-екзаменаційної сесії.

Остаточна оцінка за курсову роботу виставляється за результатами її захисту перед ДЕК. Захист дипломної роботи оцінюється за національною шкалою, за 5-бальною шкалою та за шкалою ECTS.

Оцінка **відмінно** ("5+", "5" або "5-") виставляється студенту тоді, коли він повністю розкрив тему курсової роботи, зробив всі необхідні розрахунки та пояснення, коли в роботі є посилання на літературні джерела та зроблений їх аналіз, коли в роботі є зіставлення думок та зроблені і обґрунтовані власні висновки тощо. При цьому робота повинна бути оформлена згідно з вимогами державних стандартів, мати достатній обсяг (не менше 30 сторінок).

При захисті курсової роботи у відповіді студента повинно відчуватись глибоке розуміння поставленої проблеми. Студент повинен вміти обґрунтовувати свою думку, не боятися дискусії, захищати свої погляди, аргументовано застосовувати отримані знання в нестандартних ситуаціях, вміти знаходити джерело інформації, узагальнювати і

систематизувати інформацію. Може самостійно ставити та розв'язувати проблеми.

Суттєвим моментом у відповіді студента повинен бути зв'язок теорії з практикою, вміння застосовувати теоретичні знання при розв'язанні практичних завдань.

Оцінка **добре** (“4+”, “4” або “4-”) виставляється студенту тоді, коли він практично розкрив тему курсової роботи, зробив достатні розрахунки та пояснення, коли в роботі є посилання на літературні джерела, зроблені власні висновки тощо.

При цьому робота повинна бути оформлена згідно з вимогами державних стандартів, мати достатній обсяг (не менше 30 сторінок). Але при захисті курсової роботи у відповіді студента не відчувається глибоке розуміння проблематики питання, допускаються незначні помилки у викладенні матеріалу, проглядається невпевненість в обґрунтуванні своїх думок тощо. Студент нездатен критично оцінювати окремі нові факти, явища, ідеї, виявляти особисту позицію щодо них.

Оцінка **задовільно** (“3+”, “3” або “3-”) виставляється студенту тоді, коли він не повністю розкрив тему курсової роботи, зробив недостатні розрахунки та пояснення, коли в роботі практично немає посилань на літературні джерела, коли не зроблені або не обґрунтовані власні висновки тощо. Але при цьому робота повинна бути оформлена згідно з вимогами державних стандартів, мати достатній обсяг (не менше 35 сторінок), написана креслярським шрифтом або надрукована на друкарській машинці тощо. При захисті курсової роботи у відповіді студента практично немає розуміння проблематики питання, допускаються значні помилки у викладенні матеріалу, проглядаються труднощі в обґрунтуванні своїх думок тощо.

Оцінка **незадовільно "2"** виставляється студенту у випадку, коли він не розкрив тему курсової роботи, зробив недостатні розрахунки та пояснення, коли в роботі зовсім немає посилань на літературні джерела, коли взагалі не зроблені або не обґрунтовані власні висновки тощо.

Окрім цього робота оформлена з порушеннями вимог державних стандартів, немає достатнього обсягу (менше 30 сторінок) тощо.

При захисті курсової роботи у відповіді студента допускаються принципові помилки у викладенні матеріалу, наявними є труднощі в обґрунтуванні своєї думки тощо, коли може виникнути сумнів в самостійності написання курсової роботи студентом.

7 РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА З ДИСЦИПЛІНИ “ФІНАНСОВИЙ АНАЛІЗ ТА ЗВІТНІСТЬ”

Основна

1. Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні : Закон України [Електронний ресурс]: від 16.07.99 № 966-XIV зі змінами та доповненнями. – Режим доступу: <http://zakon1.rada.gov.ua/?nreg=996-14>. – Назва з екрана.

2. Методика інтегральної оцінки інвестиційної привабливості підприємств та організацій. [Електронний ресурс]: затв. Наказом агентства з питань запобігання банкрутству 23.02.1998 № 22. – Режим доступу: <http://zakon1.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=z0214-98>. – Назва з екрана.

3. Методика проведення поглибленого аналізу фінансово-господарського стану підприємств та організацій [Електронний ресурс]: затв. Наказом агентства з питань запобігання банкрутству; Наказ від 27.06.1997 № 81. – Режим доступу: <http://zakon1.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=z0288-97>. – Назва з екрана.

4. ДСТУ 3008-95 Документація. Звіти у сфері науки і техніки. Структура і правила оформлення. Введ. 1996.01.01. – Офіц. вид. – К. : Держстандарт України, 1995. — (Державний стандарт України). – Укр. та рос. мовами.

5. Баланс: Положення (стандарт) бухгалтерського обліку № 2 [Електронний ресурс]: від 31.03.99 № 87 зі змінами та доповненнями. – Режим доступу: <http://zakon1.rada.gov.ua/?nreg=z0396-99>. – Назва з екрана.

6. Витрати: Положення (стандарт) бухгалтерського обліку № 16 [Електронний ресурс]: від 31.12.1999 № 318. – Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=z0027-00>. – Назва з екрана.

7. Доход: Положення (стандарт) бухгалтерського обліку № 15 [Електронний ресурс]: від 10.12.1999 р. № 290. – Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=z0051-00>. – Назва з екрана.

8. Звіт про фінансові результати: Положення (стандарт) бухгалтерського обліку № 3 [Електронний ресурс]: від 31.03.99 № 87 зі змінами та доповненнями. – Режим доступу: <http://zakon1.rada.gov.ua/?nreg=z0397-99>. – Назва з екрана.

9. Звіт про рух грошових коштів: Положення (стандарт) бухгалтерського обліку № 4 [Електронний ресурс]: від 31.03.99 № 87 зі змінами та доповненнями. – Режим доступу: <http://zakon1.rada.gov.ua/?nreg=z0398-99>. – Назва з екрана.

10. Звіт про власний капітал: Положення (стандарт) бухгалтерського обліку № 5 [Електронний ресурс]: від 31.03.99 № 87 зі змінами та

доповненнями. – Режим доступу: [http://zakon1.rada.gov.ua/?nreg= z 0399-99](http://zakon1.rada.gov.ua/?nreg=z 0399-99). – Назва з екрана.

11. Фінансовий звіт суб'єкта малого підприємства: Положення (стандарт) бухгалтерського обліку № 25 [Електронний ресурс]: від 25.02.2000 № 39 зі змінами та доповненнями. – Режим доступу: [http://zakon1.rada.gov.ua/?nreg= z 0161-00](http://zakon1.rada.gov.ua/?nreg=z 0161-00). – Назва з екрана.

12. Базилінська О. Я. Фінансовий аналіз: теорія та практика: Навч. посіб. - К.: ЦУЛ, 2009.- 328с.

13. Деєва Н. М. Фінансовий аналіз: Навч. посіб./ Н. М. Деєва, О. І. Дедіков.- К.: ЦУЛ, 2007. – 328с.

14. Зянько В. В. Фінансовий аналіз та звітність: практикум для студ. спец. "Менеджмент організацій" / В. В. Зянько, І. Ю. Єпіфанова. – Вінниця : ВНТУ, 2008. – 83с.

15. Крамаренко Г. О. Фінансовий аналіз і планування: Навч. посіб. – К.: Центр навчальної літератури, 2005. – 224 с.

16. Лахтіонова Л. А. Фінансовий аналіз суб'єктів господарювання: Монографія – К: КНЕУ, 2001. – 387 с.

17. Поддєрьогін А. М. Фінансовий менеджмент. – К.: КНЕУ, 2005. – 536 с.

18. Попович П. Я. Економічний аналіз діяльності суб'єктів господарювання. Підручник. – Тернопіль: Економічна думка, 2001. – 454 с.

19. Савицька Г. В. Економічний аналіз діяльності підприємства: навч. посібник. — 3-тє вид., випр. і доп. – К. : Знання, 2007. – 668с.

20. Цал-Цалко Ю. С. Фінансова звітність підприємств та її аналіз: Навч. посібник -2-е вид., перероб. і доп. – Житомир: ЖІТІ, 2001. - 300 с.

21. Фінансовий аналіз: Навч посіб./ Г. В. Митрофанов, Г. О. Кравченко, Н. С. Барабаш та ін.: за ред. Проф. Г. В. Митрофанова. – К.: КНТЕУ, 2002. – 301 с.

22. Фінансовий аналіз: навч. посіб. / І. Б. Хома, Н. І. Андрушко, К. М. Слюсарчик; НУ "Львівська політехніка". – Л., 2009. – 344 с.

23. Фінансово-економічний аналіз: підручник/ ред. П. Ю. Буряка, М. В. Римара – К.: ВД "Професіонал", 2004. – 528 с.

Додаткова

1. Про відновлення платоспроможності боржника або визнання його банкрутом: Закон України України [Електронний ресурс]: від 30.06.2000 із змінами та доповненнями. – Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua>.

2. Абрютіна М. С., Грачев А. В. Анализ финансово-экономической деятельности предприятия: Учебно-практическое пособие.- М.: Дело и Сервис, 1998. – 256 с.

3. Алексєєв І. В., Мороз А. С., Раманів Є. Н., Хома І. Б. Фінансовий аналіз: техніка розрахунків та моделювання економічних ситуацій: Навч. посібник.– Львів: Видавництво „Бескид Бід.", 2003. – 152 с.

4. Анисимова Г. С. Вплив структури капіталу на фінансово-економічний стан промислового підприємства [Електронний ресурс]/ Г. С. Анисимова // Економічний вісник Донбасу. – 2010. - №1.– Режим доступу до журн.: http://www.nbu.gov.ua/portal/Soc_Gum/Evd/2010_1/index.htm

5. Баканов М. И., Шеремет А. Д. Теория экономического анализа: Учебник.-4-е. изд., перераб. и доп. - М.: Финансы и статистика, 1999.- 416с.

6. Білоцький С. С. Методи фінансового аналізу консолідованої фінансової звітності/ С. С. Білоцький //Інвестиції : практика та досвід. – 2008. – №24. – С. 36-38.

7. Головкин В. І. Фінансово-економічна діяльність підприємства: контроль, аналіз та безпека: Навч. посіб. для вищ. навч. закл. – К.: ЦНЛ, 2006. – 445 с.

8. Горчакова Е. Н. Качество, результативность, эффективность, квалиитативность: терминологические аспекты/ Е. Н. Горчакова //Економіка промисловості. – 2010. – №1. – С. 22-28.

9. Ковалев В. В. Финансовый анализ: Методы и процедуры. - М.: Финансы и статистика, 2001. – 560с.

10. Пісьмаченко Л. М. Особливості аналізу фінансового стану неплатоспроможних підприємств/ Л. М. Пісьмаченко, Н. М. Татаренко, В. В. Сперанська //Інвестиції : практика та досвід. – 2010. – №7. – С. 32-41.

11. Терещенко О. О. Фінансова діяльність суб'єктів господарювання: Навч. посібник. К.: КНЕУ, 2003. – 554 с.

12. Циганок О. О. Потенціал підприємства та резерви підвищення конкурентоспроможності/О.О. Циганок // Держава та регіони. Серія Економіка та підприємництво. – 2009. – № 4. – С. 201-203.

13. Шеремет А. Д., Сайфулин Р. С., Негашев Е. В. Методика финансового анализа. - М.: ИНФРА-М, 2000. - 208 с.

14. Фінансовий результат підприємств: теоретичні узагальнення та прикладний аналіз: моногр. / Л. В. Дікань, О. О. Вороніна. — Х.: СПД ФО Лібуркіна Л. М., 2008. — 92 с.

Додаток А

Зразок титульного аркуша

Вінницький національний технічний університет
Кафедра фінансів

КУРСОВА РОБОТА

з Фінансового аналізу та звітності

(назва дисципліни)

на тему: **ТЕМА КУРСОВОЇ РОБОТИ**

Студента (ки) ___ курсу _____ групи
напряму підготовки 6.030601 -Менеджмент

_____ (прізвище та ініціали)

Керівник к.е.н., доцент кафедри фінансів

Спіфанова І.Ю.

(посада, вчене звання, науковий ступінь, прізвище та ініціали)

Національна шкала _____

Кількість балів: _____ Оцінка: ECTS _____

Члени комісії:

_____ (підпис)

_____ (прізвище та ініціали)

_____ (підпис)

_____ (прізвище та ініціали)

м. Вінниця – 20__ рік

Додаток Б
Зразок індивідуального завдання
Міністерство освіти і науки України
Вінницький національний технічний університет
Факультет менеджменту
Кафедра фінансів

ЗАТВЕРДЖУЮ
Завідувач кафедри «Фінанси»
д.е.н., професор Зянько В. В.

_____ (підпис)

ІНДИВІДУАЛЬНЕ ЗАВДАННЯ
на курсову роботу
з дисципліни «Фінансовий аналіз та звітність»

студенту _____ (ПІБ)

Факультету Менеджменту групи _____
на тему: _____

Тема курсової роботи затверджена на засіданні кафедри протокол № _ від
«__» _____ 20__р.

Вихідні дані:

1. Визначення сутності поняття «_____» – не менше 3.
2. Кількість вихідної фінансової звітності - не менш як 2 форми («Баланс», «Звіт про фінансові результати»), наведені в додатках.
3. Кількість періодів – не менш як 2 роки.
4. Показники, які характеризують фінансовий стан підприємства за напрямками: (*деталізувати*) – не менше 15.
5. Показники, які характеризують _____ - не менше 5.
6. Факторний аналіз – не менше одного.

Зміст розрахунково-пояснювальної записки

Вступ. Визначення сутності _____. Огляд методик аналізу _____.
Формування методики аналізу _____ Загальна характеристика
підприємства. Аналіз _____ підприємства. Формування пропозицій та
рекомендацій щодо покращення фінансового стану підприємства.

Завдання видано «__» _____ 20__ р.

Керівник _____ Єпіфанова І.Ю.
(підпис) (прізвище, ініціали)

Завдання отримав _____ (підпис)

Додаток В
Зразок написання анотації

АНОТАЦІЯ

В курсовій роботі систематизовано отримані теоретичні знання та практичні навички із аналізу дебіторської заборгованості підприємства на підставі його фінансової звітності.

Дана робота складається із трьох розділів. В першому розділі розглянуто теоретичні питання аналізу дебіторської заборгованості підприємства, в другому – проведено аналіз показників фінансової діяльності та стану дебіторської заборгованості підприємства ВАТ “Бродецький цукровий завод”, а в третьому на основі проведеного попередньо аналізу висунуто пропозиції та рекомендації щодо покращення фінансового стану підприємства.

Ключові слова: заборгованість, дебіторська заборгованість, виправдана дебіторська заборгованість, невиправдана дебіторська заборгованість, дебіторська заборгованість за товари, дебіторська заборгованість за розрахунками.

Додаток Г
Складання змісту курсової роботи

ЗМІСТ

ВСТУП	5
1 ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ АНАЛІЗУ ЗАБОРГОВАНOSTI ПІДПРИЄМСТВА	7
1.1 Економічна сутність заборгованості.....	7
1.2 Основні методики аналізу заборгованості підприємства.....	8
Висновок до розділу 1	15
2 АНАЛІЗ ЗАБОРГОВАНOSTI ВАТ “Поділля”	14
2.1 Загальна характеристика ВАТ “Поділля”.....	15
2.2 Аналіз фінансової діяльності підприємства.....	17
2.3 Аналіз заборгованості підприємства за 20__-20__рр.....	24
Висновок до розділу 2	30
3 ПРОПОЗИЦІЇ ТА РЕКОМЕНДАЦІЇ ЩОДО ПОКРАЩЕННЯ ДІЯЛЬНОСТІ ВАТ „ПОДІЛЛЯ”	31
Висновок до розділу 3	39
ВИСНОВКИ	40
СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ	42
ДОДАТКИ	44

Додаток Д
Таблиця Д.1 – Алгоритм розрахунку фінансових показників діяльності підприємств

Показник	Формула розрахунку			Нормативне значення
	Алгоритм розрахунку	За даними фінансової звітності до 2013р.	За даними фінансової звітності із 2013р.	
1. Аналіз майнового стану підприємства				
Коефіцієнт зносу основних засобів	$\frac{\text{Знос}}{\text{Первісна вартість}}$	$\frac{\text{ф.1 р.032 (гр.4)}}{\text{ф.1 р.031 (гр.4)}}$	$\frac{\text{ф.1 р.1012 (гр.4)}}{\text{ф.1 р.1011 (гр.4)}}$	Зменшення
Коефіцієнт оновлення основних засобів	$\frac{\text{Надходження за рік}}{\text{Первісна вартість}}$	$\frac{\text{ф.5 р.260 (гр.5)}}{\text{ф.1 р.031 (гр.4)}}$	$\frac{\text{ф.5 р.260 (гр.5)}}{\text{ф.1 р.1011 (гр.4)}}$	Збільшення
Коефіцієнт вибуття основних засобів	$\frac{\text{Вибуття за рік}}{\text{Первісна вартість}}$	$\frac{\text{ф5 р.260 (гр.8)}}{\text{ф1 р.031 (гр.3)}}$	$\frac{\text{ф5 р.260 (гр.8)}}{\text{ф1 р.1011 (гр.3)}}$	Має бути меншим, ніж коефіцієнт оновлення
2. Аналіз ліквідності підприємства				
Коефіцієнт покриття	$\frac{\text{Оборотні активи}}{\text{Поточні зобов'язання}}$	$\frac{\text{ф.1 р.260}}{\text{ф.1 р.620}}$	$\frac{\text{ф.1 р. 1195}}{\text{ф.1 р.1695}}$	> 1
Коефіцієнт швидкої ліквідності	$\frac{\text{Оборотні активи - Запаси}}{\text{Поточні зобов'язання}}$	$\frac{\text{ф.1 (р.260 - р.100 - р.110 - р.120 - р.130 - р.140)}}{\text{ф.1 р.620}}$	$\frac{\text{ф.1 (р.1195+ р.1100+р.1120)}}{\text{ф.1 р.1695}}$	0,6 – 0,8
Коефіцієнт абсолютної ліквідності	$\frac{\text{Гроші та їх еквіваленти + Поточні фінансові інвестиції}}{\text{Поточні зобов'язання}}$	$\frac{\text{ф.1 (р.220 + р.230 + р.240)}}{\text{ф.1 р.620}}$	$\frac{\text{ф.1 (р.1160+р.1165)}}{\text{ф.1 р.1695}}$	> 0 Збільшення
Чистий оборотний капітал, тис. грн.	Оборотні активи – Поточні зобов'язання	$\text{ф.1 (р.260 - р.620)}$	$\text{ф.1 (р.1195 - р.1695)}$	> 0 Збільшення
3. Аналіз фінансової стійкості підприємства				
Коефіцієнт фінансової автономії	$\frac{\text{Власний капітал}}{\text{Капітал}}$	$\frac{\text{ф.1 р.380}}{\text{ф.1 р.640}}$	$\frac{\text{ф.1 р.1495}}{\text{ф.1 р.1900}}$	> 0,5
Коефіцієнт фінансової залежності	$\frac{\text{Капітал}}{\text{Власний капітал}}$	$\frac{\text{ф.1 р.640}}{\text{ф.1 р.380}}$	$\frac{\text{ф.1 р.1900}}{\text{ф.1 р.1495}}$	< 2 Зменшення

Продовження таблиці Д.1

Показник	Формула розрахунку			Нормативне значення
	Алгоритм розрахунку	За даними фінансової звітності до 2013р.	За даними фінансової звітності із 2013р.	
Коефіцієнт концентрації залученого капіталу	$\frac{\text{Залучений капітал}}{\text{Капітал}}$	$\frac{\text{ф.1 (р.430 + р.480 + р.620 + р.630)}}{\text{ф.1 р.640}}$	$\frac{\text{ф.1 (р.1595+ +р.1675+р.1700)}}{\text{ф.1 р.1900}}$	< 0,5
Коефіцієнт фінансового ризику	$\frac{\text{Залучений капітал}}{\text{Власний капітал}}$	$\frac{\text{ф.1 (р.430 + р.480 + р.620 + р.630)}}{\text{ф.1 р.380}}$	$\frac{\text{ф.1 (р.1595+ р.1675+р.1700)}}{\text{ф.1 р.1495}}$	< 1 Зменшення
Коефіцієнт маневреності власного капіталу	$\frac{\text{Власний капітал – необоротні активи}}{\text{Власний капітал}}$	$\frac{\text{ф.1 (р.380 - р.080)}}{\text{ф.1 р.380}}$	$\frac{\text{ф.1 (р.1495 - р.1695)}}{\text{ф.1 р.1495}}$	> 0 Збільшення
Коефіцієнт забезпеченості власними оборотними засобами	$\frac{\text{Власний капітал – необоротні активи}}{\text{Оборотні активи}}$	$\frac{\text{ф.1 (р.380 - р.080)}}{\text{ф.1 р.260}}$	$\frac{\text{ф.1 (р.1495 - р.1695)}}{\text{ф.1 р.1195}}$	> 0,1
Коефіцієнт забезпеченості запасів власними оборотними коштами	$\frac{\text{Власний капітал – необоротні активи}}{\text{Запаси}}$	$\frac{\text{ф.1 (р.380 - р.080)}}{\text{ф.1 (\sum (р.100 +..+ р.150))}}$	$\frac{\text{ф.1 (р.1495 - р.1695)}}{\text{ф.1 р.1100}}$	> 0,6
4. Аналіз рентабельності підприємства				
Коефіцієнт рентабельності активів	$\frac{\text{Чистий прибуток (збиток)}}{\text{Середньорічна вартість активів}}$	$\frac{\text{ф.2 р.220 або р.225}}{\text{ф.1 (р.280 (гр.3) + р.280 (гр.4)) / 2}}$	$\frac{\text{ф.2 р.2350 або р.2355}}{\text{ф.1 (р.1300 (гр.3) + р.1300 (гр.4)) / 2}}$	> 0 Збільшення
Коефіцієнт рентабельності власного капіталу	$\frac{\text{Чистий прибуток (збиток)}}{\text{Середньорічна вартість власного капіталу}}$	$\frac{\text{ф.2 р.220 або р.225}}{\text{ф.1 (р.380 (гр.3) + р.380 (гр.4)) / 2}}$	$\frac{\text{ф.2 р.2350 або р.2355}}{\text{ф.1 (р.1495 (гр.3) + р.1495 (гр.4)) / 2}}$	> 0 Збільшення
Коефіцієнт чистої рентабельності продажу	$\frac{\text{Чистий прибуток}}{\text{Чистий дохід (виручка) від реалізації}}$	$\frac{\text{ф.2 р.220 або р.225}}{\text{ф.2 р.035}}$	$\frac{\text{ф.2 р.2350 або р.2355}}{\text{ф.2 р.2000}}$	> 0 Збільшення

Продовження таблиці Д.1

Показник	Формула розрахунку			Нормативне значення
	Алгоритм розрахунку	За даними фінансової звітності до 2013р.	За даними фінансової звітності із 2013р.	
Коефіцієнт рентабельності операційної діяльності	$\frac{\text{Прибуток від операційної д-ті}}{\text{Собівартість+Адміністративні витр.+ Витр. на збут+ Інші операційні витр.}}$	$\frac{\text{ф.2 р.100}}{\text{ф.2 (р.040+ р.070+р.080+ р.090)}}$	$\frac{\text{ф.2 р.2190}}{\text{ф.2 (р.2050+ р.2130+ р.2150+ р.2180)}}$	> 0 Збільшення
Коефіцієнт рентабельності звичайної діяльності	$\frac{\text{Прибуток від звичайної д-ті до оподаткування}}{\text{Собівартість+Адміністративні витр.+ Витр. на збут+ Інші операційні витр.+Фінансові витр.+ Витр. від участі в капіталі+Інші витрати}}$	$\frac{\text{ф.2 р.170}}{\text{ф.2 (р.040+ р.070+р.080+ р.090+ р.140+ р.150+ р.160)}}$	$\frac{\text{ф.2 р.2290}}{\text{ф.2 (р.2050+ р.2130+ р.2150+ р.2180+ р.2250+ р.2270)}}$	> 0 Збільшення
Коефіцієнт рентабельності господарської діяльності	$\frac{\text{Чистий прибуток}}{\text{Собівартість+Адміністративні витр.+ Витр. на збут+ Інші операційні витр.+Фінансові витр.+ Витр. від участі в капіталі+Інші витрати}}$	$\frac{\text{ф.2 р.220}}{\text{ф.2 (р.040+ р.070+р.080+ р.090+ р.140+ р.150+ р.160)}}$	$\frac{\text{ф.2 р.2350}}{\text{ф.2 (р.2050+р.2130+ р.2150+р.2180+ р.2250+р.2255+ р.2270)}}$	> 0 Збільшення
5. Аналіз ділової активності підприємства				
Коефіцієнт оборотності активів	$\frac{\text{Чистий дохід (виручка) від реалізації}}{\text{Середньорічна вартість активів}}$	$\frac{\text{ф.2 р.035}}{\text{ф.1 (р.280 (гр.3) + р.280 (гр.4)) / 2}}$	$\frac{\text{ф.2 р.2000}}{\text{ф.1 (р.1300 (гр.3) + р.1300 (гр.4)) / 2}}$	Збільшення
Коефіцієнт оборотності кредиторської заборгованості	$\frac{\text{Чистий дохід (виручка) від реалізації}}{\text{Середньорічна вартість кредиторської заборгованості}}$	$\frac{\text{ф.2 р.035}}{\text{ф.1 (\sum (р.520 +..+ р.600) гр.3 + \sum(р.520 +..+ р.600) гр.4) / 2}}$	$\frac{\text{ф.2 р.2000}}{\text{ф.1 (\sum (р.1615 +..+ р.1650) гр.3 + \sum(р.1615 +..+ р.1650) гр.4) / 2}}$	Збільшення
Коефіцієнт оборотності дебіторської заборгованості	$\frac{\text{Чистий дохід (виручка) від реалізації}}{\text{Середньорічна вартість дебіторської заборгованості}}$	$\frac{\text{ф.2 р.035}}{\text{ф.1 (\sum(р.150 +..+ р.210) гр.3 + \sum (р.150 +..+ р.210) гр.4) / 2}}$	$\frac{\text{ф.2 р.2000}}{\text{ф.1 (\sum (р.1125 + р.1130+р.1155) гр.3 + \sum(р.1125 + р.1130+р.1155) гр.4) / 2}}$	Збільшення
Строк погашення дебіторської заборгованості, днів	$\frac{\text{Тривалість періоду}}{\text{Коефіцієнт оборотності дебіторської заборгованості}}$	$\frac{360}{\text{Коефіцієнт оборотності дебіторської заборгованості}}$	$\frac{360}{\text{Коефіцієнт оборотності дебіторської заборгованості}}$	Зменшення

Продовження таблиці Д.1

Показник	Формула розрахунку			Нормативне значення
	Алгоритм розрахунку	За даними фінансової звітності до 2013р.	За даними фінансової звітності із 2013р.	
Строк погашення кредиторської заборгованості, днів	Тривалість періоду Коефіцієнт оборотності кредиторської заборгованості	360 Коефіцієнт оборотності кредиторської заборгованості	360 Коефіцієнт оборотності кредиторської заборгованості	Зменшення
Коефіцієнт оборотності основних засобів (фондовіддача)	Чистий дохід (виручка) від реалізації Середньорічна вартість основних засобів	$\frac{\text{ф.2 р.035}}{\text{ф.1 (р.031 (гр.3) + \text{р.031 (гр.4))} / 2}}$	$\frac{\text{ф.2 р.2000}}{\text{ф.1 (р.1010 (гр.3) + \text{р.1010 (гр.4))} / 2}}$	Збільшення
Коефіцієнт оборотності власного капіталу	Чистий дохід (виручка) від реалізації Середньорічна вартість власного капіталу	$\frac{\text{ф.2 р.035}}{\text{ф.1 (р.380 (гр.3) + \text{р.380(гр.4))} / 2}}$	$\frac{\text{ф.2 р.2000}}{\text{ф.1 (р.1495 (гр.3) + \text{р.1495(гр.4))} / 2}}$	Збільшення
Коефіцієнт оборотності залученого капіталу	Чистий дохід (виручка) від реалізації Середньорічна вартість залученого капіталу	$\frac{\text{ф.2 р.035}}{\text{ф.1}[(\text{р.420}+\text{р.480}+\text{р.620}) (\text{гр.3})]+[(\text{р.420}+\text{р.480}+\text{р.620})(\text{гр.4})] / 2}}$	$\frac{\text{ф.2 р.2000}}{\text{ф.1}[(\text{р.1595}+\text{р.1695}+\text{р.1700}+\text{р.1800}) (\text{гр.3})]+[(\text{р.1595}+\text{р.1695}+\text{р.1700}+\text{р.1800}) (\text{гр.4})] / 2}}$	Збільшення

Навчальне видання

Методичні вказівки
до написання курсової роботи
із дисципліни “Фінансовий аналіз та звітність”
для студентів напряму підготовки
6.030601 “Менеджмент організацій”

Редактор В. Дружиніна
Коректор З. Поліщук

Укладачі: Віталій Володимирович Зянько
Ірина Юріївна Єпіфанова

Оригінал-макет підготовлено І. Єпіфановою

Підписано до друку
Формат 29,7×42¹/₄. Папір офсетний.
Гарнітура Times New Roman.
Друк різнографічний Ум. друк. арк.
Наклад прим. Зам. №

Вінницький національний технічний університет,
навчально-методичний відділ ВНТУ.
21021, м. Вінниця, Хмельницьке шосе, 95,
ВНТУ, к. 2201.
Тел. (0432) 59-87-36.
Свідоцтво суб'єкта видавничої справи
серія ДК № 3516 від 01.07.2009 р.

Віддруковано в Вінницькому національному технічному університеті
в комп'ютерному інформаційно-видавничому центрі.
21021, м. Вінниця, Хмельницьке шосе, 95,
ВНТУ, ГНК, к. 114.
Тел. (0432) 59-87-38.
Свідоцтво суб'єкта видавничої справи
серія ДК № 3516 від 01.07.2009 р.